

ТАВАНЕН

52 (9042) № * 2005 сулхи майн (су уйăхён) 12-мёшё. Юн кун * Хакё ирёлё

✳ Аслă Сёнтерё - 60 сул

САВАНЃПА ТУНСЃХ УЯВЁ

Сёнтерё кунне сёршывра, тен, тёнчере те кунашкар уявлани пулманччё. Ара, совет салтакё Аслă Отечественнай вёрса Сёнтерёпе пётерсе II тёнче вёрсин итогёсене те пётёмлетрё. Унта вара тёнчери 72 сёршыв тёрремёнех хутшаннă. Хайён ятне сакан пек пирён салтак иксёлми пысак пёлтерёшлё чаппа, мухтавпа илемлетрё. Ана чыслама кăсал Мускава 56 патшалăх ертўси, сав шутра 60 сул каялла пёр-пёринге хăрушă тытăсура пулнисенчен килни, вёрса паттăрёсен суранёсемшён чан-чан сиплё сывлăм пекех пулчё ёнтё.

Кăсалхи Хёрлё площадьри парадра Чăваш Енрен те висё ветеран пулчёс: иккёшё Шупашкар хулинчен, пёри - Канаш районенчен. Вёсене унта, куртăмър, патшалăхсен ертўсисем ура сине тårса саламларёс. Кас кўлем, 20 сехетре, пётём сёршывёпех вёрса хирёсенчен тавра́найманнисене аснса 1-минутлăх шăп татăмър.

Пётём сёршывпа пёрле, паллах, Шупашкар районё те 60

ёнчи митинга пуханнисене Н.В.Федоров Президент ячёпе ЧР Министрсен Кабинечён Предсе-

дательён заместителё - ял хусалăх министрё М.В.Игнатъев хёрўллён саламларё, сáмах каларё. Сёнтерё уявёсемпе акă, ялсенче пуранакан ветерансене те Мускавра чысланă, РФ ял ху-

вич районта 7 хваттер туса ветерансене панине хай енчен пысак хурса хакларё.

Уявра районти сар комиссарё А.А.Кочуров та хёрўллё сáмахпа тухса каларё. Ветерансен ячёпе Ф.В.Иванов тав турё. Филимон Васильевич вёрса ветеранё паян та маттур-ха, формине сухатма шутламасть. Унта та въл артист пекех, купассарах юрласа пачё. Матрена Моисеевна Гаврилова вара ал ёсё енчен пултаруллă, кáмалё лайăх пулнăран ертўсёсене въл хай тёрленё япаласем парнелерё.

салăх министрё А.В.Гордеев вёсене керекене чённё, пирён районтан унта Осип Иванович Иванов ветеран пулнă. Республика та хайён паттăрёсене манмасть, Федоров пусаравёпе 291

тасма шантарса Кўкес лицейён вёренекенё Дима Михеев тухрё. «Рассей салтакён мухтавлă ятне нихăсан та сёре ўкермёпёр», - терё въл.

Ун хыссан Асану палăкё умне чёрё чечексем хучёс. Президент ячёпе чечек карсинкки М.В.Игнатъев хучё. Стадионта уява хутшанакансене саванăслă концертпа кётсе илчёс. Унта саван пекех нумай тёрлё спорт мероприятийёсем пулчёс.

В. СОРОКИН.

- ✳ Ветерансем.
- ✳ И.В.Васильев хайён машина умёнче.
- ✳ А.П.Князев Е.И.Сиделева ветерана хваттер усси парать.
- ✳ Пёрлехи фото ўкерчёк.

сул каялла тунă Сёнтерёве, унăн паттăрёсене чысларё. Ячёшён сёс мар, тивёслё шайрах чысларё темелле.

Хальхи пек Кўкесри митинга халăх йышлă пуханни пулмарё те пулё. Анчах кашни администраци территорийёнчех хайсен митингёсем, уяв мероприятийёсем саванăслă иртрёс. Поселокра вара район шайёнчи чыслав пулчё. Митинга пысак сáмахпа район администрацийён пуслăхё А.П.Князев тухса каларё. Ирtnё Сёнтерёвён пысак пёлтерёшё, уншан совет халăхё мёнле хак тўленни, паянхи ветерансене мёнле пулăшу кўни синчен каларё въл. Паянхи район территории кёнё ялсенчен вёрса 15200 сын тухса кайнă, унтан вара аманса, сусар пулса сурри майлă сёс тавраннă. 6500 сын вёрса хирёнче юлнă. Паян акă пирён хушамърта 152 ветеран кána пуранать. Вёсенчен сичёшнне, хваттер черетёсенче тårакансене, А.П.Князев район вайёпе ятарласа, парне пултър тесе, тунă хваттерсен уссисене тыттарчё.

Асану комплексё пат-

А. ПЕТРОВА фото ўкерчёсем.

«САР МУХТАВЁ» КУРАВ УСЃЛЧЁ

Майн 9-мёшё шурă сўслё салтак-ветерансемшён тепёр саванăслă пулăмпа асра юлчё. Митинга пуханнă пур ял администрацийёсен вёрса хутшаннă представителёсем «Бичурин тата паянхи самана» район музейёнче пулчёс.

1985 султа майн 9-мёшёнче, Кўкесри 1-мёш шулта истори предметне вёрентекен Л.П.Павлов тårашнипе районти сар комиссариатёнче «Сарпа ёс мухтавё» зал усалнă. Районти сар комиссариачё майн 9-мёшё тёлне зала музея кусарма йышаннă. Сак экспозицине музей специалистёсем тата та пуянлатнă, сёнетнё

хыссан шăп 20 сул иртсен «Бичурин тата паянхи саманара» «Сар мухтавё» яланхи курав усалчё. Унта район администрацийён пуслăхё А.П.Князев, унăн пёрремёш сумё - экономикăпа пулăх пайён пуслăхё А.Е.Егорова, районти сар комиссарё А.А. Кочуров, культура, спорт тата самрăксемпе ёслекен пай пуслăхё М.Я. Павлова, ветерансен канашён председателё И.П.Павлов, Л.П.Павлов таврапёлўсё, ял администраци пуслăхёсем, 150 салтак-ветеран хутшанчёс.

Куравра пирён ентешсен паттърлăхёпе паллашма пулать. Брест крепосне хўтёленё сёре, Мускав, Сталинград, Курск патёнчи сапáсусене Шупашкар районенчен кам хутшаннине пёлме интереслё. Районтан тухнă Совет Союзён Геройёсем - Оппехтинари Иван Николаевич Герасимов, Якимово салинчи Михаил Поликарпович Карпеев - синчен кётсе уйårнă. Вёрса вăхатёнче усалнă Кўкесри тата Ишекри ача сурчёсене те усалмла сáнарланă. Совет тата Нимёс сарёсен сапáсу трофеисемпе паллашма та интереслё.

А. СУСМЕТ.

✳ Пуханнисем куравпа паллашассё. Сулахайран пёрремёшё - районти ветерансен канашён председателё И.П.Павлов.

✳ Сурхи ёссем-2005

СЁР ЁСЧЕНЁ АКАРА

✳ Сурхи ёссем районта майёпен вай илсе пырассё. Май уйăхён 11-мёшё тёлне «Пучах» колхозсър, «Букет Чувашии» агрофирман Ишлейри филиалёсёр, «Атъл», Кадыков ячёллё, «Слава», «Чурачакский» кооперативсемсёр, «Сад» фирмасър тата «Лапсарская» фабрикасър пусне кашни хусалăхрах акана тухнă. Куйбышев ячёллё ЯХПКн акмалли тепёр 112 гектар юлать, «1-ое Мая» колхозан - 30 гектар. Свердлов ячёллё колхозпа «Гвардеец» ПУП акма палартнин 45 процентне ситейнё.

✳ «Гвардеец», Куйбышев ячёллё предприятисем выльăх апачёллех тымар-симёсе акса пётёрнё, Свердлов ячёллё колхозан ёс кáртартăвё - 70 процент, Ленин ячёллё кооперативан - 43 процент. Пёр сул ўсекен курăксене районти висё хусалăхра: «Атлашевский», «Туруновский», Ленин ячёллё кооперативсенче - нумай сул ўсекенисене икё предприятире: «Приволжское» вёренў хусалăхёнче, «Слава» кооперативра - акассё.

✳ Курăксене тата кёрхи культурасене апатлантарасси те малалла пырать. Юн кун тёлне нумай сул ўсекен курăксене 866 гектар синче удобрени сапнă, кёрхи культурасене - 1015 гектар синче.

✳ Нумай сул ўсекен курăксене 7750 гектар суреленё, 6020 гектар синче нурёк тытнă, акма 3273 гектар сёр хатёрленё.

✳ Сёр улмине 706 тонна суылса яровизацилеме хунă, 701 тонна вёрлăх эмелленё.

В. ТИТОВА.

* **Сурт-йёрпе коммуналлă хушалăх отраслэ**

КОТЕЛЬНАЙСЕНЕ - СЕНЭ ТАПХАР ВАЛЛИ

Аша памалли тапхәр вёсленчэ те сурт-йёрпе коммуналлă хушалăх отраслэн сямаллан сывласа яма вәхәт пек. Сук сав, паян ситесси пирки шухашламалла. Ку ыйтава кәсал та район администратийә тата унан пусләхә А.П.Князев хай сине илчәс. Каләпәшлә пёрремеш тәпчев иртнә эрнере иртрә.

Сав кун А.П.Князев, унан сүмә райадминистрацион капиталлă строительствәпа сурт-йёрпе коммуналлă хушалăх управленийән пусләхә В.М.Сидоров тата ытисем райони котельнайсене тёрёслерәс. Чи малтан вёсем Күкесри 4-меш котельнайра пулчәс. Ашәтмалли тапхара вёсленә хысәнах кунта сәнни хатёрленме пуслани сисенет. Котельнайсене тытса тәракансем мәнле әс туса ирттермелли пирки тәплән әнлантарса пачәс. Хаш-пёр ыйту та сук мар-мән: ку вәл, тәптрә илсен, тёрёслекен тата эксплуатациеме ирәк паракан органсемпе, вёсен хакёсемпе сыхәннә. Уқса шута юратат, савәнпа та хаш-пёр ыйтава район ертүси Правительство шайәнчәс сәклессине пәлтерчә.

Ушкән ун чух Күкесри пиләк котельнай, кунсәр пусне тата Сатракасси, Кәрмәш яләнчисене, савән пекех Мәнал, Тәрән шукуләнчисене пәкса саврәнчә. «Чи пысак проблема», - сәпла хакларәс райцентрти «Сельхозтехника» обществәлла чарәнү сывахәнчи суртсене ашәтасси пирки. Вёсене «Универсал» предприя-

тин балаңсә синчи тивёстерсе тарать. «Аша чи кая юлса паратпәр, чи малтан сүнттерпәр», - терә тахашә. Ыйту сивәчине шута илсе вәл тарәхра сәнә котельнай сәклеме пусланә. Е сне 2003 султа «Нико» ООО тытәннә та вёсне халә те ситермен. Хавәртлатас шутпа подрядчика улаштарас шухаш та сисәнчә. Көркунне валли сәнә котельнай әслесе кайсан тем пекех мар-и?

Сатракассинчи котельнай вара чи тәкакли. Тем пысакаш тунә ана. Хавачә те пур. Анчах ун чухлә аша ытлашшипех. Яваплисен сәнә тапхәр валли мән те пулин шухашласа тупмаллах: е автономлă тумалла-и, е контейнер йышши. Сәмах май, хальхи вәхәтра тепёр организацисем хайсем котельнай сәклеселартса аша сутма та киләшәсә. Апла пулсан, пирән подрядчиксен те вәр-вартарах пулмалла.

Кәрмәшсен хайсен шухашә: сынсем аша системинчен шыв пите илсәсә. Ун пек тиеве котельнайсен тусме йывәр: савәнпа юрәхсәра тухасси те часах.

Сав вәхәтрах аша шыв пама тесе хай вәхәтәчә пәхнә. Кирлә оборудовани те пур. Апла пулсан, тен, хваттерсене аша шыв пама пусламалла? Сиччә виш те пёрре кас те сәсә те, яваплисене район ертүси уқса сине хурса шутласа пәхма сәнчә, кайран татәклә утам тума та, тен, тивә.

Сут санталәк газә сине кусман котельнайсемлә шукулсем нумаях та мар, сапах та вёсем те ыйту кәларса таратасәсә. Мәнал шукулә сәр кәмрәкәпе ашәнәтә. Котельнай хай вәхәтәчә калама сук пысак туса лартнә. Хайне ашәтмах самай хават кирлә. Сәнә вөрәнү сулне унта шула сут санталәк газәпе ашәтмалла тума шанчак пур. Контейнер йышши котельнай вырнастарма әмәтленәсә. Тәрәнра та пулчә тёрёсләв. Мәналсен сут санталәк ырләхә сине кусма шанчак пур пулсан, ку шулан тепёр вөрәнү сулне сәр кәмрәкәпе хутнипех ирттерсе яма тивә: уқса ситмест. Паян вара Тәрәнсен кәмакана улаштармалла.

В.ЭВЕРККИ.

* **Перекет банкә**

АША САМАХ ТА, ПАРНЕ ТЕ

Аша сәмах - су кунә, тенә ватисем. Эрне кун Перекет банкән райони уйрәмәнчә аша сәмах сит-

висә сынна чәннә: Тутаркассинчи М.Я.Яковлева, Шарпашри Б.И.Миреева тата Хёрләсырти А.Ф.Федорова. Вёсем вишсәшә те учрежденин сывах сыннисем - яланхи клиентчәсем. Сыхәнәва тытма пуслани те пёрремеш сул мар әнтә. Борис Иванович, ака, 1975 султа пёрремеш хут уқса хунә. Ене сутнә уқсине. Паян ватәсем пенсие те банк урлә кәна илсе тарасәсә.

Вәрсә ветерансене Сәнтәру кунә ячәпе саламланә чух банк управляющийә А.Н.Алексеева хумханәвне пытараймарә, куқсулне те вәртән шәлчә, уяв ячәпе ватәсене вәл алла сыхмалли сехет парне-лерә. Чыслава вәри чейпе хуплу малалла тәсрәс.

В.ТИТОВА.

* **Банк парни - Б.И.Миреева.*** **Административлă комиссире**

ЭРЕХНЕ САХАЛРАХ ӘСМЕЛЛЕ, ЧӘЛХИНЕ КАШТ ЧАРМАЛЛА

Тәнчере тёрлә кәнчеле текен сәмах сурет те халәхра чәннипех те сәпла пулә. Мәнле кәна шухаш-кәмәллә сынпа тәл пулма тивмест пурнәсра. Административлă йөркенә пәснә граждансемпе әслекен район администратии сүмәнчи ятарлă комисси хайән ларәвне уйахсеренех ирттерет пулин те пёр ларура сирәм е ытларах әс те пәкса тухма тивет. Пурнәсри пәтәрмахсен тәп тымарә - эрех-сарапа вишсәсәр айкашни. Кашни инкекех малтан савәнтан пусланәт. Сәпәссасси те, вәрласси те, ыттисем те. Пёрисем килте хатёрленә градуслă шёвеке сутса уқса тәвасәсә, сын куқсулә, хуйхи сине алә суласәсә, теприсем вара сывах сыннисене, юлташсене инкек күрәсәсә.

Тахсанах паләртнә әнтә, эрех сыннан пус мине шёветнисәр пусне, нерв системине хавшәтәт. Урампа сулланса пыракан сын хайне вишәре тытаймасть. Ют сынпа та, килтисемпе те сәлтәвсәра хирәсү кәларма пултарат. Сәпла терәмәр: пёрисем хайсем әсмәсәсә - сутасәсә, теприсем уқса парса уқмаха тухасәсә.

Күкесре пурәнәкан Т.Кузьмина март уйахәнчә пёр кәленчә сәмакун сутнә. «Ансәртран пулчә, пите ыйтрәс», - тет хай. Урәх ун пек тумасса шантарчә. Ененес килет. А.Колпаков, М.Васильев, А.Смирнов, Л.Егорова та сак статьяпәх айапланчәс. М.Арсентьева вара пёр литр спирт сутнә. Сәмакун е спирт сутса саккуна хирәсәсә әс тунәшән яваплисене икә пин е икә пин сурә тенкә штраф уқси түлемеллә тәвасәсә. Таса мар чунлисемшән ку пысак чәрмавах мар пулас сав, ана вёсем кәске вәхәтрах саплаштарма май тупасәсә пек туйәнәт. Тепёр сәмьере вара сак шёвеке илсе әсәкен арсурилле хәрсә килте харкашу, сәпәсү кәларасси синчен вёсем шутламасәсә те әнтә.

- Әпә ана ниҳәсан та күрентермен, сав қас вәл киле эрех әсәсә килчә, вәт вара хирәсү пусланчә, тет комисси ларәвне пынә Павел. Ку тәсләхәре араме эрех әсәсә килни упәшкин кәмәлне пәснә.

Алеша сирәм сула та ситәймен-ха. Хай эрех

* **Ачасен пултаруләхә**

ВӘРСӘ КУНӘСЕМ

Тәнчә юрларә юррама, Мана вәл хушрә пурәнма.

Ситә, таван, юн юхтарса

Әс пурән ирәк, савәнса. Фашист сапах та чарәнмасть,

Чакма калпе вәл шутламасть.

Мишә пин фын пуқ хучә-әкә

Сак вут-кәварлә вәрсәра.

Анчах пирән халәх вәйләрах, Вәл парәнмарә фашиста.

Таван сак сәршән сәпәссах

Вәл сәнтәрейрә хураха. Ак кәсал утмәл сул унтанпа.

Нумай фын сук халь пирән сумра,

Ячәсем вёсен юлчә асра.

Чыс, мухтәв вёсене яланах.

Олеся ПЕТРОВА.

әсмәст-мән. Мәнакәшәпә пурәнәсәсә. Асли әсмен чухне ләпках килте. Анчах та ку хутәнчә асли үсәррине пула протокол сьрмаллах харкашу пулнә.

Мартән пёр кунәнчә, эрне кун пулнә ку, Василий әс хысән эрех әснә. Хай каланә тарәх, вәл киле ситсен вольахәсене пәхнә та канма выртнә. Әсрен таврәннә араме түрех ун сине сиксе үкет, питне чавса пәтерет. Хай те эрех әснә пулнә та.

- Халә манән унпа малашне мәнле пурәнәс, кашнинчех ман сине тапәнәт, - тет арсын. Кашни харкашу эрех әснәпә сыхәннә терәмәр. Шел пулин те, юлашки вәхәтра хәрарәсәсә әснә тәсләхсем те сахал мар. Анатолий, Николай хайсем сав кун эрех әсменнине әнлантарасәсә. Апла пулин те пәрне киле кәртмен, теприне тәксе, сәпса кәларса янә. Мухмәр иртпе кайсан кәшт тән кәрет пулә сав. Комисси умәнчә тәракан хәрарәм: «Халә чиперех, сурачсәрмәр», - тет.

Эрехпе кашни кун хәналанакан сәмьесенчә ачисене те сәмәл килмест. Вёсем ирәксәрех урамри саккуна пурәнма пуласәсә. Ку тәсләх савән йышшисенчен. Сул ситмен Анатолий амәшәпә тата таван мар ашәпә пурәнәт. Аслисен сәмси хәрәлсен вёсемпе пёр чәлхе туйаймасть вәл. Хирәсәсәх кайчичен килтен тухса каят.

Ку тәсләхре вара сәмрәкки ытларах сыпма юратат. Сакәншән асәрхаттаракан ашә-амәшне вара патак лекессипе хәрәтәт, тепёр чухне лектерет те.

Ашәпәпә ывәлә эрех әсәсә ларнә сәртех хирәсәсә кайнә әс те пулчә папкәра. Тепёр чухне ыра тәвас тесе-ши хамәрах тулли черккә тыттаратпәр сәмрәксен аллине.

Хәлхемрен сулам тухатә тенә ваттисем. Кунта та сәплах, сәмахи кәшт урләрах пулсанах әс-пус шалтан шала кәрсә каят. Пәри вәхәтра чарәнсан е аяккарах пәрәнсан сәс хәлхемрен сулам тухассинчен хәтәлма пулә.

П. ПАВЛОВ.

* **Аслә Сәнтәру - 60 сул**

АША ТӘЛ ПУЛУРА

Майн 8-мешәнчә райони культура суртәнчә Сәнтәреве 60 сул ситнә ятпа савәнәслә пуху иртрә. Ларәва Күкес поселокән ветерансен канашән председателә В.Генералова ертсе пычә.

Сәнтәреве сывхартассишән вәй-халне, пурнәс-не шеллемесәр ирсәр тәшмана хирәс тәнә вәрсә участниксене, салтак араме сене, тыл әсчәнәсене район администратийән пусләхә А.Князев ашәшән саламланә, сирәп сывләх сунчә. «Эсир хавәр алләрпа район экономика никәснә хывнә. Сәмрәк әрәвән, уйрамах сирән, тарәшуләха пула район паянхи кун та республикара социаллә-экономика амәртәвәнчә малти вырәнә йышәнәт. Сәре сити тайма пуқ сире, ветерансем!» - терә Анатолий Пантелеймонович. Савән пекех ватәсене ЧР Патшаләх Канашән аппарачән ертүси А.Иванов саламларә, районән обществәлла пурнәснә хастар хутшәннәшән В.Генералова ЧР Патшаләх Канашән Хисеп грамотипе наградаларә.

Сталинград, Курск тата Берлин патәнчи сәпәсусене хутшәннә вәрсә участниксеме сав вәхәтри хаяр кунсене куқсул витәр аса илчәс. В.Генералова райони краеведени музейән директорне И.Удалована Күкесри ветерансен, тыл әсчәнәсене аса илвәсәнчә хатёрленә Хисеп Кәнеки парнелерә.

Н.СИЛПИ.

* **Асәнмаләх**

ХУРАСЫРМА ЯЛӘНЧЕ

Хурасырма ял халәхә майн 9-мешне кәсал ытти султинчен те чапларах хатёрленнә. Сак кун кунта Таван сәршывән Аслә вәрсине хутшәннисене паләртса обелиск усрәс. «Ял халәхә пу-сарчә. Кирлә материалсене тупрәс, түлевсәр хайсен ирәкәпех темишә кун вәй хучәс. Май килнә таран эфир те пуләшрәмәр. Обелиск сине мирлә пурнәсшән сәпәсәсә пусне хунә салтаксен ячәсене сырнә. Вёсем пирән 63-ән. Унсәр пусне Сәнтәру хысән сут тәнчәрен уйрәлнә 56 воин ятне те унтах паләртнә. Паян Сәнтәреве 3 ветеран сәс ку ялан кәтсе илет», - терә Ишек ял администратии пусләхә Г.С.Смирнов.

Вәл пурәннисене пурне те ыра әсшән тав турә, 60-меш Сәнтәру кунә ячәпе саламларә. А.Н.Александров староста, ятарласа саламлама килнә күршәллә, Ишлей ял администратии пусләхә Я.В.Кушев, вырәнти ветерансен канашән пусләхә А.Н.Миронов та уява килнисен умәнчә сәмах илчәс. Акә, савәнәслә вәхәт та ситрә. Обелиска усрәс. Веноксем хунә вәхәтра 60 хут пәшалтан печәс. Ишекри чиркүре әслекен Владимир атте панихида ирттерчә.

Юлашкинчен Ишекри культура центрне суренсем пысак концертпа савәнтарчәс.

А.СУСМЕТ.

СТАНЬЯЛТА

Майн 9-мешне халалласа Станьял яләнчә сак уйахән 8-мешәнчә Сәнтәрусә-салтак паләкә усәлчә. Савәнәслә митинга Вәрман Сәктер ял администратийән пусләхә Владимир Терев усрә. Вәл ял сыннисене уявпа саламласа вәрәм кун-сул, сирәп сывләх, телей тата аһәсу сунчә.

Хёрлә хайәва Владимир Тереев, Михаил Федоров вәрсә участникә тата вырәнти шулта әс пухакан вөрәнү отличниксеме Сергейпа Елена Смирновсем касрәс. Паләка Анат Кәнер чиркәвән Протоиерейә Сергей сәветитә турә.

Паләка тәвас шухаша ку ялти Вячеслав Семенов художник пусарнә. Спонсор пулса Олег Михайлов предпринимательпе «Лесная сказка» санатори-профилакторин тәп врачә Юрий Бабаев пулашнә.

Н.НИКИТИНА.

ХЫРКАССИНЧЕ

Хыркассинчә (Хыркасси ял администратийә) май уйахән 8-мешәнчә Таван сәршывән 1941-1945 сулсенчи аслә вәрсинчә пуқ хунисен ячәпе Мухтав скверә тата паләк усрәс. Хёрлә хайәва район ертүси Анатолий Князев тата ЧР Патшаләх Канашән аппарачән ертүси Александр Иванов касрәс. Мухтав монументне усма Павел Ильинпа Василий Михайлов ветерансене чәнчәс.

Сәнә скверпа саламланә май Анатолий Князев вәрсәра пуқ хунисен ятне сырнә паләксен пәлтерәшне паләртрә. Сәнтәру кунне уявлама хатёрленсе районта, сәмах май, пур паләкпа обелиска сәнәтнә. Ку әсә шул ачисемпе аслисем хутшәннә, вәрсә ветерансене сотовай телефонсем, радиоприемниксем парнеленә, вәрсә участниксәнчә сиччәшне хваттер панә, районти краеведени музейәнчә Сәр мухтавән залә усылнә т.ыт.те.

Республика Правительстви, Патшаләх Канашә ячәпә Хыркассисене Александр Иванов саламларә. Аша сәмах калакансен шутәнчә куқса сурекен механизациленә колоннән ертүси Иван Кондратьев, «Агроинновации» организаци директорә Владимир Егоров, «ЧувашиАгроМаркет» АХОН директорән әснә пурнәсәкән Василий Егоров, Тренкәсси шулән директорә Викентий Фомин, Шәнер-пуқ ял администратийән пусләхә Владимир Федоров пулчәс. Вёсем Хыркасси ял администратийән пусләхән Вячеслав Столяровән пусарәвнә ырларәс. Сәмрәк әру ячәпә Евгений Филиппов вөрәненекен саламларә.

Сав кун хәнара асәннә ялта суралнә Николай Осипов отставкари майор пулчә, вәрсә сулчәсене Екатерина Гаврилова ветеран та аса илчә.

Н.СТЕПАНОВА.

ЙЁРКЕЛЁХ ХУРАЛЁНЧЕ

ПИРЁН ЯЛТА ЛАЙАХ-И?

Иртнө ыра вәхәтсенче хайсем пуранакан ялсенче кашниех апа таса та тирпейлө тытма тәрәшатчө. Сырма-сатрара та вёлтөрен, куршанак вай илместчө. Сәлсемпе пөвесене те юсаса, пәхсах тәнә. Унпа пөрлөх икшер килён каххи дозор йөркеленө.

сүрекен каххи дозор пурне те вәхәтра асархаса чан сапса хәвәртрах ял халәхне вәратат. Кирек мөнле инкеке те пөрле сирсе яма сәмәлрах-ске.

Саванпа та сак ыра кәна мар, хамар пурнашан пите усалла йәлана тепөр хут пусарса ярасишён темисе сул тапала-натпәр, анча, шел пулин те, чөрө йывас сунашан пулман пекех вәл та ниепле те чөрөлсе каяймасть. Тутаркассисөсөр пусне.

Районти шалти ёссен пайён начальникөнчен А.В.Тарасовран сакан пек каххи дозорсем аста мөнле ёслени синчен ыйтсан вәл түрех вөсене асанчө. Кунта чәннипех те ку ёс сине пурне витөр пәхмассө. Ял администрацийө, участокри милиционерсем, ыранти общественность пөрле пулса апа тивөслипе йөркелесе яна. Сакан хыссян сөнө Шупашкар

сывахәнче ырнасна, яланах криминал енчен малтисен ретөнче пина Тутаркасси тәрәхәнче преступлени тавасси самай чакрө.

- Эрне кун, шәмат кун, ырсарни кун тата уявсенче тухатпәр, тет кунти участокри асла уполномоченной Г.Н.Орлов. - Малтанах сәмәлах марччө, халө, авә мана тепөр милици сотрудникне хушса пачөс. П.П.Петров пите тәрәшулла сөс мар, пите пултарулла та.

Геннадий Николаевич дружинниксен шучө үссех пинине те паләртрө. Халө сөс вөсен кахсерен сула тухакансем сирөммөн пулна. Сак кунсенче тата таваттан хушәннә.

- Пирён рете тама кәмәл тавакансем сахал мар, тет Г.Орлов, анча та конкурс пур.

Вәт шутлатан та хәш-пөр сөрте пәявпа туртсан та сак ёспе сыханашан мар, унта вара - конкурс.

Ләпкән та пысак инкексемсөр пуранас тесен сак мероприятие пусарса яни кирлөх пулө. Хамар ләпкән сыварәпәр.

Г.Н.Орлова П.П.Петров милиционерсем пөр-пөрне пулшса ёслөсө.

Г. СЕМЕНОВ фото үкерчөкө.

Кашни яла милици сотрудник тәратаймастан вөт, ыранти халәхән йөркелөхе хайён тытса тамалла. Инкек куса куранса килмест те сөс, те кукар аләлли пырса кәрет яла, те аңсартран пушар тухат, урамсем тәрәх

Криминал

АШШЁ ЫВӘЛНЕ

Кәсалхи январён 25-мөшөнче Атайкассинче пуранакан Тиховодовсен килөнче эрех ёссе хөрнө хыссян ашшөпе ывәлө хушшинче хирөсү тухат. Кәмәлне пусарайманскер, асли сөсө яраса илсе ывәлне кәкәрөнчен чикет. Сак суран пите йыварскер, пурнашан та хәрушә пулса тәрәт. Ну-май вәхәт ништа та ёслемен ывәлөпе ашшө хушшинчи хирөс-тәру аслине висө суллаха хупнипе вөслөнөт. Сав кун кил хуши хөрарәмө те ура пулман, паләртнә прокуратура ёсченөсем.

УПӘШКИ АРӘМНЕ

Янашкассинче пуранакан Т.Кузьминапа С.Антонов арәмөпе упәшки пекех пураннә, ача та пулна вөсен. Чүнөпе чәркәш арсын төрлө хирөс-үйшөн пөрре сөс мар судпа айәпланнаскер, юсанма шутламан. Шел пулин те унпа пөрле пуранакан хөрарәмө та черккене аларан вөсертөсшөнех пулман. Кәсалхи апрелён 18-мөшөнчи хирөсү вара ырапа вөслөнмен вөсен. Арсын хөрарәмне сөсөпе чикнө.

ШӘЛЛӨ

ПИЧЧӨШНЕ

Сатра Маркара пуранакан Р.Яковлев та паянхи пурнаш юхәмне хирөс тәрайман, унан юххине май пина. Ёслөс килмен, анча та пуранакана тәханмалли те кирлө, сиөс те килет. Тумтиршөн питөх кулянман пулин те аста мөн

тупса ёсөс пирки вара яланах шутлама тивнө. Ют сын мар, ытларах чух шәллө патне утнә. Сак кун кил картинче сөр улми шуратса ларакан В.Яковлев үсөр пиччөшө пырса көрсө хирөсөме тытансан аллинчи сөсөсине хута яна. Кунта та ёс-пус ырапа вөслөнмест, йывар сусарланнә Р.Яковлев ырантах вилсе каять.

АШӘННИ

АШӘТАКАН СИНЕ

Ыра тунине мар, усал тунине сын час манмасть те сөсө. Сакна пурнашри төслөхөсөмпе те сирөплөтөме пулат. Февралён пөрремөшөнче малтанах судпа айәпланнә А.Сагдеев, үсөрскер, Н.Васильев килне пырса кәрет. Хайён пүлөмне хутса ашәтма пултарайманскер вәл кунта канлөх тупма шутланә. Анча та иккөшө пөрле эрех ёссе ларнә сөртөх хирөсөсө каясөсө. Решетке хысөнчи пурнаса астивсе пәхнә А.Сагдеевшан сынна усал тавасси нине те таман иккен. Хай мөн тунине пөлсе тәрсах, сынна асаплантарас төллөвөх вәл Н.Васильева урасөмпе тапаты, көресө аврипе кәлеткерен, пусран хөнет. Сакан хыссян кәмака сүмөнче ларакан сунакан шөвөкпе сапаты, лөшне хыпса илет. Писөсө кайнаскер ырантах вилсе каять.

Криминал төнчинчи пурнаш ырапа вөслөннине никам та астамысть пулө. Вәл яланах калама сук пысак инкек патне илсе ситерет.

Суд залөнен

ВЫЛЯМАЛЛИ «ТЕТТЕ» МАР КУ

Аңсартран көмсөрт тенө пек Кәрмәшра пуранакан Сергейөн те пурнашра сәгла пулса тухат. Иртнө сулхи ноябрь уйахөнче Ишлейре ашә системисене төрөслөсө сүрөнө чухне вәл гаражсем хушшинче хай те көтөме пултарайман япала тупаты. «Об оружии» текен Федераллә саккун тәрәх хөс-пәшала саккуна пәсса туняма та, сутма та юрамасть е аңсартран апа тупран, е аста та пулин асархаран пулсан түрөх сывәхри милици пунктне пөлтермелле. Тупнә хөс-пәшалпа мөнле пулмаллин саккунне лайах вуласа тухман пулин те, апа вәрттан тытса тама юраманине хөрөх сул урла кахна арсын аңланнах өнтө. Апла пулин те тупнә «теттене» вәл хай аллинчен түрөх вөсертөме шутламан.

Килти условисенче хатөрленө көске кәпселлө пәшала, пайсем тәрәх салатнаскерөе пустараты те хөве чиксе малтанах ёс ыранне каять. Смена вөслөнсен вәл апа малтанхи пекех хөве чиксе автобуссем чаранакан ырапа тухат, Кәрмәша, хай пураннә яла ситсен шул территориёнчө ыртаркан автомашина камери ашөне пытарса хураты. Малалла мөн пуласси пирки калама йывар халө, тен апа вәхәтра йөрлөсө тупман пулсан сак хәрушә япала хура ашлә сын алине лексе сахал мар инкек те күнө пулөччө. Телөе темеллө-ши, пытарса хунә ыранта вәл 10 кунтан ытла ыртмасть. Сак тапхәрта апа тупнә хуши те нимөх те тавсарса өлкөреймест-ха. Мәшәрөсөсөр пуранакан, 1999 султи хөр ачине пәхса үстөрөкен арсын сак пәтәрмах хайне самай пысак инкекөх күме пултарнине ёс суда ситсен тин лайах аңланса илет. Пурнашра урәх ун пек йәнәш тавас суккине, саканшан та чөрөрен үкөнни синчен өненмелле аңлантараты.

Сак ёсө районти шалти ёссен пайён следстви уйрәмөн следователө М.А.Яковлева вөсөне ситернө. Федералнә судья И.В.Петров юлашки пәнчә лартнә.

Юлашкинчен сакна паләртмалла. Төрлө хөс-пәшала вәрттан ураса усракансене Федераллә саккун тәрәх төрлө өнлө айәплассө. Юрать-ха ку хутөнче ёс-пус йөркелөх вөслөнчө. Анча та урәхлах та пулма пултарнә вөт, сакна асрах тытасчө.

Милици сүннисем

ЁСЁ СӘВНАШКАЛ ПУЛНӘ

Хәчәкра суралнә Валерий Алексеев Ишлейри вәтам шулта вөрөннө чухнөх пакунлә сынсен ёсөне кәмәлләнә. Сәвна май апа тусөсем «Санән офицер пулмалла» тенө. Паллах, пакун сәлтәрөсене түперен илеймөн, ситменнине вәл сар училищине те вөрөнне көмөст, Вәхәт иртнөсемөн кун-сул апа сәпах та сәлтәрөсөмлә пакунсем парнелөт.

Действительнәй сар службинчен вәл сержант званийөпе тавранаты. Районти шалти ёссен пайне паспорт илме пырсан, апа, өнерхи сар водителөне, сул-йөр хуралөн инспекторне ырнашма сөнөсөсө. «Гражданкәна» хәнәхма өлкөрейменскер, пөр сәмахсәрах килөшет. Сәгла вара, чөрөк өмөр ытларах каялла, милици сержанчөн пакунөсене сакса, Шупашкар районөнчи сулсем сине дежурствәна тухат. Унан төллөвө - водителөсене сул-йөр правилөсене пәсассинчен асархаттарасси. Ку район урлә, хамар республика-рисемсөр пусне, сөршыв пөлтерөшлө Мускав - Хусан, Шупашкар - Ульяновск асла сулсем иртөсөсө. Сәвна май аварисем те ытларах пулассө. Төслөхрен, Чулхула енчен Шупашкар - Вәрнар сул юппин пәрәнәсө мөн чухлө инкек күрет тата: пысак хәвәртләхпа пыракан автомашинәсен водителөсөм тимсөрлөхе пула пөр вөсөм инкеке лекөсөсө.

Пөр төслөх сөс. 1987 сулхи ноябрьти төтреллө каз Пушкәртстанран Мускава каякан йывар «Урал» йәнәшпа Вәрнар өннелле вөстөрет. Пархикасси ялө патне ситет те хай каяс сул пирки ыйтма хөрринчи сурта көрет. Те васканипе, сакскер хысәлти подфарнике сутман. Сәв самантра ку ырапа Ишек өнчен автобус, Ишлей разьезчө өнчен грузовик пырса ситөсөсө, кунта сәпанәсөсө, грузовикре пассажир вилет. Юрать-ха вунә сул ытларах каялла авәк сул пәрнәсөне түрлөтрөсө.

Сәвән хыссян тин сул-йөр хуралөн инспекторөсем сәмәллән сывласа ячөс, аса илет халө отставкәри милици подполковникө В.В.Алексеев. - Эпө ун чухне урәх службәна - милицин участкари инспекторне кузма хатөрленнөччө. Сул сине сумәрта та, сил-таманра та дежурствәра тәрасси чәннипөх йывар та канәссәр ёс. Ситменнине, хәрушә та. Пөррехинче Лапсартти пост патөнче аякран килөкен грузовик чарәнмарө. Эпө водителө урә маррине туйрам та хыссян мотоцикппа ыткәнтәм. Хәваласа ситсен, чарәнма паллә паратәп, анча вәл мана куветалла хөсөме тытәнчө, сусәрлатрө. Апла пулин те раципе Күкөсри поста пөлтерөме өлкөртөм. Апа унта тытса чарнә.

Канәссәр службәна чунтан юратнә. Алексеев сынсене преступниксенчен хөтөлөссине те хайён пурнаш төллөвө ыранне хураты. Сәвәнпах вәл Шалти ёссен министрствин асла шулне заочно майпа вөрөнне кәрет.

Көсөх милицин көсөн лейтенантне В.Алексеева тата та яваләрах должноса - милицин участкари инспекторне, кәштахран асла инспектора лартассө. Ун чухне Алькөшөре сынна вөлөрессө. Пөтөм Күкөс милицийө ура сине тәрәт. Алькөшөрен сирөм сүхрәмри Тутаркасси ял администрацийөнчи участкөвай Валерий Алексеев та таләкөпөх ура сине. Ялтан яла сүрет, иртен-сүрен палламан сынсене төрөслөт. Көсөх саксенчен пөри шәпах ку сына вөлөрнине пөлөт, шалти ёссен пайне тытса пырат. Тавсарулла та хәюллә пулнәшан апа милици капитанне, «Общөствәри йөркелөхе сыхлас төлөшөне лайах ёслөнөшөн» медальпе наградәлассө. Сәмах май, сәнне Республикән шалти ёссен Министерствин Хисөп хәмине көртөсөсө.

Диплом илсен, Валерий Владимировича милицин общөствәлла хәрушәсәрләх уйрәмне ертсө пыма шанәсөсө.

Ку ёсөре хутсөмпе ларма та вәхәт кирлө, дежурство графикөсем, төрлө сводкәсем хатрө-лемелле. Пүлөмре ларасси, паллах, кәмәла каймалли ёсөх мар, анча хут ёсөне те камән та пулин тумалла, тенөччө мана вәл сөнө должноса ларсаных.

Унан ёс пүлөмөн аләкө кун каза пуринчен ытла усәлса хупәнәтчө пулө. Акә, ман умрах, ун патне патрульпе пост службин взвод командирө Владимир Николаев көчө, милиционерсене Ишлее, Ишеке дежурствәна лөсөме автомашина кирли синчен пөлтерчө.

Пөлөтөп, терө Валерий Владимирович. - Райцентрти пөр предприятия пусләхө автомашина уйәрма килөшрө, уншан ситөс шәмат кун унран пулашу ыйтмәпәр.

- Рацисөм ситөсөсө, тин сөс ёсө ырнасна милиционерә тум кирлө, каллөх пөлтерчө взвод командирө.

Алексеев түрөх Шалти ёссен министрствин тылпа хусаләх службинче ёслөкенсөмпе телефонпа сыхәнчө. Лөрен ыранах пуләшма шантарчөс. Николаев хыссянах Алексеев патне сәмрәк арсын көрсө тәчө.

- Эсир мөншөн халө те ёсө пусәнмәстәр? Приказ пулнә, асархаттарчө Валерий Владимирович. - Службәна дисциплинәна пәснинчен пулама юрамасть. (Вөсө 4-мөш страницәра.)

Страницәна П. ПАВЛОВ хатөрленө.

ЧР Шалти ёсөсен министрө В.В.Антонов Тутаркассинчи ДНД активисчөсем патөнче. Кәсалхи февраль уйахөн 22-мөшөнчө.

П. ПАВЛОВ фото үкерчөкө.

(Малалли. Пусламашё
50-51-мёш номерсенче.)

- Саншан суралман сав ку пике, сан пек рязарьсем сахал мар ун сунле пүлнэ, ку с хывна, анчах пёри те хёр чёри патне сул хывайман,- терё Аркаш, хай вара тахсантанпах сак хёре юратса пуранны снчен сёс шарламарё.

- Апла, таса пирёшти иккен-ха ку хёр, часах ман алара пулэ, ярса тытма йёвен сёс кирлэ, ун пеккисене саварла сакхал мар тахсантанпах,- терё те сэмалттай йёкёт, шалё витёр чартлартарса сурчэ.

- Пустуй сáмах ан саптар, сан аллуна пурпёре сакланас сук,- терё Борис, вут сине каштах крассын сапса.- Сан пеккисем ун хыссан сахал мар чупна, анчах пёри те ёс каларайман.

- Сак хёре хам ене савараймастап-и? Сак хёрен ман камаллахе пётерейместеп-и? Акá, хурса тарар, пёр икё-висё уйáхран хæх ман хыссан йёрейёре чупё,- паранмарё Вадим.

- Пулмасть пулэ, телёкунте курсан сёс,- терё Борис апа, татах та хытарах тарáтарас шутпа.

Тавлашу шала кёрсех кайрэ. Юлашкинчен сапла килёшрёс: енчен те Вадим хёр чыне пётерет пулсан, Борис апа пёр ешкэ эрех лартма шантарчэ. Вадим килёше Бориса аллине пачё. Вёсен аллине Сергей татрэ.

Чее сунарса пекх сурерё Вадим хёр хыссан. Маринана ирёлён пёр утам пусма пармарё. Кача хёр чёри патне сул хывас тесе мён кана хатланмарё пулэ, анчах кáлáхах пулчэ. Хёр качана сываха та ямарё. Тус-юлташёсем Вадимран тарáхламан кун та пуларё. Хай умне лартна телёве пурнаслас тесе сине тачё пустах кача.

Вáхат иртнёсемён шутласа тупрэ. Маринана пёр общежитинче пуранакан Верана сурална кунне вáхатсáрах увлама сёнчэ. Верасем патне «сурална» кун палáртма Вадим та юлмарё. Сáмах-юмах саптарма юратаканскер, Марина сумне ларчэ. Кунта вара кача тар кáларсах хайён пултарулахе, асталáхне кáтартрэ. Мán камалла хёрён чёри еплерё сэмселчэ-ши? Юнашар ларакан Вадимпа чиперех сáмах-

Галина ПÁЛХАРПИ

ХЁР ЧЫСЁ МЁН ХАК?

КЛАВ

юмах вылятрэ. Вадим сине танипе унта та кунта сáкан пек уявсем тáтáша пулкаларёс. Маринана та хёр-тантáшесенчен юлмарё, яланхи пекех Вадим та уявра.

Пёчэккён-пёчэккён кача хёр чёри патне сукмак хыврё-хыврех. Час-часах мар пулин те сáмáксем тел пулкаларёс-ха. Ёсрен килнэ чух та, лавккана тухсан та Вадим Маринана «ансáртран» тел пулчэ. Ашá, камалла кёске каласусем пусланчёс.

Вáхат иртнёсемён Вадим хайён юратáвэ снчен хёре систерчэ. Маринашан вара вáл ыра камалла, пур енчен те пултарулла кача пек туйанчэ. Вадим шухáшне хирёслеме хёр. Иккёшэ ЗАГСа кайса заявлени те парса хáварчёс. Кун хыссан Вадим Маринана патне ирёлён килсе суреме пуларё. Анчах та сирёп камалла хёр качана хай сывáхне ямарё-ха.

Ыран Маринашан ёмерне манáса тухман кун пулэ. Вáл хáюлла та маттур качапа сывáнэ, малашне яланлáхах пёрле пулэ. Сáкан пек тутла та пылак ёмётсемпе сунатланса ларна вáхатра пүлэм алáкне шаккарёс.

- Кёрё, питёрмен!- саванáспа суналса таракан сáн-питлэ хёр алáка усрэ. Пүлеме унан пулас мáшáрэ Вадим кёрсе тачё.

Тулли сумкине пушатма пуларё. Сётел сине коньяк, терлэ апат-симёс, пасарти улма-сырла тухса ларчёс. Пүлёмре иккёшэ сёс пулнáшён аван мар пек туйрэ хёр, тепёр пүлёмре пуранакан хёр-тантáшне чёнес тесе шутларё, анчах апа Вадим тытса чарчэ:

- Ниста та ан кай, малашнехи пурна снчен ёмётленнэ чухне ытти сынсен ним ёс те сук, ирёлён, хамёр шухáшсене кáлаймáр,- терё апа Вадим. Иккёшэ чылайччен каласса

ларчёс. Хёр Вадим ярса панá коньяка малтанах тутти патне те илсе пымарё, халиччен эрехсáра тавраш сáвара ярса курман-ха. Пулас мáшáрэ малашнехи юмахри пек юратушан, сáтмахи пек пурнашан Маринана кашнинчех пёрер сáвар коньяка астивтерсе пáхтарчэ. Пулас телейшён тесе, Марина та коньяка тутана-тутана пачё. Вáхат иртнёсемён черккери коньяк самаях чакрэ. Телейшён сиссе таракан хёрён пичё те кёрхи анис улми евр хёрелчэ. Вадим Маринана хай ытамне илчэ: ачашларё, супáрларё, чуна пырса тивмелли ачаш та сепёс сáмахсене пёрре те хёрхенмерё. Юлашкинчен кача хёре хайён шухáшне пёлтерчэ. Маринан пысáк кушё татах та чарáлса, пысáкланса кайрэ:- Мёнле-ха, Вадим, туй пуличенех... Сынсем пёлсен мён калёс?

- Мён калёс? Мён калёс тетён-и? Эпир сáвах ыран ЗАГСа каятпáр-ис? Ырантан эпир нихсан уйрáлми мáшáр,- терё те Вадим Маринана хай ытамне илчэ, кравать хёррине лартрэ, ун ытамёнчен Марина вёсерёнеймерё.

- Пулин ёнтё, ыран сáвах ЗАГСа каймалла,- шухáшларё хёр. Пүлеме Вера пырса кёнё сёре Вадимпа Марина сётел хушшинчечё. Кáшт ларна хыссан Вадим ыран палáртна вáхата килме шантарса тухса кайрэ. Ирех вáранчэ Марина. Чёри канáсене сухатна, ашё вáркать. Тен, хёртен яланлáхах арáм пулса танáран сапла-ши?

Кётнэ, хакла самант сывхарса пырат. Марина Вадимпа сывáрма кайма хатёрленчэ. Ятарласа сёлетнэ капáр си-пус тахáнчэ, халь-халь Вадим килсе кёресе кётрэ. Вáхат майёпен шáват пулин те, пулас упáшка сук-ха. Палáртна вáхат тахсанх иртсе кайна. Вадим сапах сук та сук. Марина канáссáрланчэ.

- Мён те пулин пулман-ши? Халиччен килмелле-ске-терё вáл хай теллён хытáнах. ЗАГСа каймалли си-пусне хывса урáхла тумланчэ те урама тухрэ. Пёр вáхат унталла-кунталла пáхкаласа тачё. Кётнэ сын сáвсáвах сук.

(Вёсё пулать.)

Ачасен
пултарулахе

МЁНЛЕ-ШИ
МАН ПУЛАС
КУН-СУЛАМ

Сут түпере
салтар сүталчэ,
Сенё ёмёт
ман суралчэ.
Мёнле пулэ ман кун-
сулам?
Вáрам пулэ-ши ман
сулам?

Хаман теллев патне
ситесчэ.
Пурнасам мёнле
пулать, пелесчэ.
Лайах шкулта
веренесчэ,
Аслá пелу ман илесчэ.

Вáрсá, инкек-синкек
ан пултáрчэ кáна,
Тáван сёршывáма
ан илчёр тыткáна.
Сутá ёмёт
пурнаспáртáрчэ
Пурнаспáрчэ
сүти сүталтáрчэ.

Ман пуласлáх салтарё
ан сунтёрчэ,
Ялан кáвак түпере
хёвел пултáрчэ.
Тáван сёршывáм ялан
пултáрчэ.
Вáрсá, инкек-синкек ан
пултáрчэ.

А.ТОМСКАЯ

ЁСЁ САВНАШКАЛ ПУЛНА

(Вёсё. Пусламашё
3-мёш страницара.)

Ку самра, тин сёс сартан тавранныскер, милицин участокри инспекторёне ёсleme камалланá. Медкомисси витёр тухса документсем те хатёрленё ёнтё, анчах тем салтава пула ёсе тухма васкамасть.

- Ман хам пуранна ялта ёслес килет,- пёлтерет сакскер.

- Сирён хáвáр ялта ёслеме юрамасть, унта тáванáрсем, палланá, пёлнэ сынсем пур,- áнлантарать В.Алексе-

Килти хушáлáх

ев. - Ыран ирех пуслáх пүлёмёнчэ кётетпёр сире, наставник сумне сирёплететпёр, тивёс-семпе паллаштаратпáр. Темисе уйáхран вёренме яратпáр.

Хай те милици тумне сартан тавраннысак тáхáннáскер, самра сáмáлланчэ. Сав вáхатрах хай вáл нихсан та сáмáллине шыраман. Участокри инспектор пулма сёнсен, тáван Ишлей тарáхёнчи ялсене мар, Сёнтервáрри районёне

чикёленекен Тутаркасине кайма килёшнэ. Сынсем палламан, пёлмен сёрте хайне сирёпрех тытна, айáпа кёнисем пирки иккёленсе таман. Пёрремёш наградана та, медале те инспектор чухне тивёс пулна.

Халё вáл тивёслэ канура. Апла пулин те райони шалти ёссен пайне тáтáш пырса сурет, самра сáмáллине пулáшат, Тутаркассинчи общество йёркелэх хуралён пунктёне те вáл ялан кётнэ хана.

А.МОКИН.

ПЁР ПЕК СИСЕН ТЕ ПЁР ПЕК УТ ХУШМАССЁ

Килти хушма хушáлáхра темисе сысна тытакансем хáш чух вильáх пёр пек сисен те пёр ут хушманнине асáрханá-тáр. Сáкан сáлтáвё шёвёрёлчен пулма пултарать. Чир сурасене сысна аминчен е тислэкпе сун-сап купинче чакаланна чух ерет. Шёвёрёлчене чёр чун организмёнчен хáваласа кáлармалла. Вильáх тухтáрёпе канашласан вáл та пулáшу парё. Сапах та килти меслетсем те аван. Чи хáватлá эмел - ыхра. Апа лайах вётетмелле те сысна алачёпе пáтрáтса памалла. Чёр чун вунá килограмм тайсан, вунá грамм ыхра ямалла.

Шёвёрёлчене пилеш курáкэ те

лайáх тасатса кáларать. Курáка кёркунне пустарса типётмелле. Аптекара та сутаёсё апа. Курáк чечекне вётетсе сысна алачёпе хутáштармалла. Вáтáр килограмман сахалтарак таяканнисене пёр чей кашáкэ сителёллэ, пысáкраххисене пёр е икё апат кашáкэ ярса памалла.

Сёнекен сак эмел курáкёпе ыхран ирхи апатпа кун сиктерсе икё эрне памалла. Шёвёрёлчен тепре ан ертёр тесен сысна картинче пухáнанакан тислэке вáхатра тасатса тáрáр. Шёвёрёлченлэ тислэке сёр áшне чавса хума, удобрени вырáнне усá курма юрамасть, апа сунтарса ямалла.

В.ТИТОВА хатёрленё.

ОБЪЯВЛЕНИЯ. ПЁЛТЕРУСЕМ

☎ 2-13-80

Муниципальное унитарное предприятие Чебоксарского района «Дирекция единого заказчика жилищно-коммунального хозяйства» сообщает, что по итогам проведения конкурсов по отбору предприятий и организаций на выполнение муниципальных заказов конкурсной комиссией победителями признаны:

I. По техническому обслуживанию, санитарному содержанию и текущему ремонту жилищного фонда и придомовых территорий:

с.Абашево - д.Чиршкасы - ООО «Хевеш»;
п.Н.Атлашево - МУП Чебоксарского района «Атлашевожилкомсервис»;
д.Н.Тренькасы - МУП Чебоксарского района «Атлашевожилкомсервис»;
п.Кугеси
- ул.Советская, Первомайская, К.Маркса - ООО «ЖКХ»;

- район Сельхозтехники - МП ПКТБ «Чувашское»;
- район придорожный с общежитиями - ООО «ПСФ «Поиск»;

д.Б.Катраси - ООО «ПСФ «Поиск»;

п.Сюктарка - ООО «ПСФ «Поиск»;

д.Сятракасы - ООО «ПСФ «Поиск»;

д.Синьялы - ООО «Хевеш»;

д.Курмышши - ООО «ПСФ «Поиск»;

д.Вурманкасы - ООО «АгроЗдравница».

II. По капитальному ремонту жилищного фонда:

капремонт мягкой кровли:

- п.Кугеси, ул.Советская д.62а - ООО «ПСФ «Поиск»;

д.Б.Катраси, ул.Молодежная д.3 - ООО «ПСФ «Поиск»;

д.Н.Тренькасы, ул.Молодежная д.12 - МУП Чебоксарского района «Атлашевожилкомсервис»;

п.Н.Атлашево, ул.Парковая д.12 - МУП Чебоксарского района «Атлашевожилкомсервис»;

п.Кугеси, ул.Советская д.76 - ООО «ЖКХ»;

п.Н.Атлашево, ул.70 лет Октября д.19 - МУП Чебоксарского района «Атлашевожилкомсервис»;

капремонт шиферной кровли:

п.Кугеси, ул.Советская д.6 - ООО «ЖКХ»;

п.Кугеси, ул.Марпосадская д.12,12а - ООО «ПСФ «Поиск»;

капремонт ХВС:

п.Н.Атлашево, ул.70 лет Октября д.2 - МУП Чебоксарского района «Атлашевожилкомсервис»;

п.Кугеси, ул.Советская д.59а - ООО «ПСФ «Поиск»;

п.Кугеси, ул.Советская д.53 - ООО «ЖКХ»;

п.Кугеси, ул.Первомайская д.1 (подвал) - ООО «ЖКХ»;

д.Курмышши, ул.9-ой Пятилетки д.3 - ООО ПСФ «Поиск»;

капремонт ХВС и канализации:

с.Синьялы, ул.Советская д.1а - ООО «Хевеш»;

капремонт ГВС:

д.Тренькасы ул.Молодежная д.12 - МУП Чебоксарского района «Атлашевожилкомсервис»;

п.Кугеси, ул.Первомайская д.1 (подвал) - ООО «ЖКХ»;

перевод мягкой кровли на шиферную;

п.Кугеси, ул.Советская д.72 - ООО «ЖКХ»;

капремонт труб отопления:

п.Н.Атлашево, ул.Набережная д.17 - МУП Чебоксарского района «Атлашевожилкомсервис»;

п.Кугеси, ул.Мелиораторов д.7 - МУП Чебоксарского района «Теплоэнергосети»;

п.Кугеси, ул.Мелиораторов д.9 - МУП Чебоксарского района «Теплоэнергосети»;

п.Кугеси, ул.Геологическая д.4 - ООО «ПСФ «Поиск»;

д.Б.Катраси, ул.Молодежная д.1 - ООО «ПСФ «Поиск»;

капремонт телевизионных антенн коллективно-го пользования:

п.Н.Атлашево, ул.Парковая д.12, 70 лет Октября д.19 - МУП Чебоксарского района «Атлашевожилкомсервис».

МПП «Чебоксарскагропромхимия» срочно требуют на сезонную работу трактористы на Т-150, Т-130, МТЗ-80, водители на МАЗ, КамАЗ и операторы ДСУ (переработка извести). Зарплата высокая.

Продаю шифер, цемент, рубероид, мох, керам-блок, оцинковка с доставкой и без выходных (Ишлей). Т.: 3-15-85.

Продаем: 1) цех по изготовлению пенобетонных блоков; 2) пеноблоки 20x20x40 Т:66-91-74, 8-902-240-11-04.

МУП Чебоксарского района «ДЕЗ ЖКХ» доводит до сведения населения п.Кугеси, что в связи с остановкой котельной №4 для проведения ремонтно-профилактических работ с 13 мая по 30 июня 2005 года будет прекращена подача горячей воды.

ТАВ САМАХЁ

Сывáх сыннáмáра Алевтина Ильинична Даниловáна юлашки сула áсатма пулáшнáшан «Чебоксарскагропромтехсервис» АУО коллективне, уйрáма А.В.Бородавин генеральной директора, бухгалтеринче ёслекенсене, тав сáмахё калатпáр. Ашшё-амáшё, аппáшё, пичёшё, мáшáрэ, ывáлэ, сывáх тáванёсем.

Гл. редактор В.Т.СОРОКИН

Дежурный по номеру:
П.И.ПАВЛОВ.

Печать офсетная. Объем 1,0 печ.лст.
Номер подлинна в печать: 11.05.2005 г.
в 16 час. 00 мин.
Заказ №615. Тираж 1556.
Индекс газеты - 54820.

ТАВАН ЕН
("КРАЙ РОДНОЙ")
Чебоксарская районная газета

Учредители:
ГУП "Кугеский издательский дом",
Министерство культуры, по делам
национальностей, информационной политики
и архивного дела Чувашской Республики

Газета зарегистрирована
в Приволжском окружном межрегиональном
территориальном управлении МПТР РФ
17 декабря 2002 г. ПИ №18-1109

Рукописи не возвращаются и не рецензируются. Опубликованные мнения не всегда совпадают с точкой зрения редакции. За достоверность материалов ответственность несут авторы. За содержание рекламы ответственность несет рекламодатель.

Гл. редактор - 2-12-61, ответственный секретарь - 2-13-80, отдел сельского хозяйства - 2-21-88.

Копировальный отдел - 2-12-59, отдел писем - 2-21-86, бухгалтерия - 2-12-86. E-mail: gazeta@chebs.cap.ru
Номер набран, сверстан и отпечатан в ГУП "Куйд". Тел. Факс: (8240) 2-13-83. E-mail: print@chebs.cap.ru

429500, Чебоксарский район,
пос. Кугеси, ул. Шоссейная, 13.

Газета выходит на чувашском языке,
с периодической подачей страниц на русском,
два раза в неделю - по средам и субботам.